

Sygn. akt XII Ga 109/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział XII Gospodarczy – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący- Sędzia: SO Marta Kowalska

Sędzia: SO Bożena Cincio-Podbiera (spr.)

Sędzia: SO Agata Pierożyńska

Protokolant: st.sekr.sądowy Ewa Janas

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2015 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) W., (...) spółki jawnej w Z.

przeciwko (...) P - (...) spółce akcyjnej w M. (G.)

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez stronę powodową

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 29 września 2014 r., sygn. akt V GC 1058/13

I. oddała apelację;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 1.200,00 zł (jeden tysiąc dwieście złotych).

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...), K. Sp. J. w Z. domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) SA oddziału w Polsce kwoty 24 209 zł 48 gr z odsetkami ustawowymi od dnia 2 listopada 2011 roku do dnia zapłaty i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu wskazała, iż w dniu 20 lipca 2011 roku strona pozwana zawarła z T. S.- (...)“ umowę o świadczenie usług transportowych, która została zrealizowana. W ponieważ strona pozwana nie uregulowała należności objętej fakturą VAT nr (...) z dnia 30 września 2011 roku, w dniu 18 czerwca 2012 roku strona powodowa zawarła z T. S. umowę powierniczego przelewu wierzytelności, którą objęto wierzytelność wynikającą z wyżej wymienionej faktury. Strona pozwana została poinformowana o cesji przez T. S. pismem z dnia 18 czerwca 2012 roku. Do zapłaty nie doszło.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym strona pozwana podniosła, iż postępowanie dotknięte jest sankcją nieważności albowiem powództwo i nakaz zapłaty zostały skierowane przeciwko podmiotowi pozbawionemu zdolności sądowej. Dalej strona pozwana podniosła, iż powodowi nie służy roszczenie dochodzone tym postępowaniem ponieważ jedynym dowodem na jego istnienie pozostaje fakturę VAT oraz zestawienia, mające potwierdzać wykonanie usług. Okoliczności wykonania usług przez T. S. strona pozwana w zaprzeczyła.

Postanowieniem z dnia 12 marca 2013 roku Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, stwierdziwszy na zarzut swoją niewłaściwość miejscową, przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Nowym Sączu. Postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił zażalenie strony powodowej na powyższe postanowienie, prostując oznaczenie strony pozwanej na (...)z M., w G..

Pismem procesowym z dnia 18 marca 2014 roku strona powodowa cofnęła pozew w zakresie roszczenia głównego, wskazując iż strona pozwana w dniu 2 lipca 2013 roku dokonała zapłaty należności głównej na rzecz K. I., działającego w imieniu T. S. .W pozostałym zakresie strona powodowa podtrzymała żądanie pozwu, domagając się zasądzenia skapitalizowanych odsetek w kwocie 3699, 08 zł oraz kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 29 września 2014 roku Sąd Rejonowy w Nowym Sączu oddalił powództwo i zasądził od strony powodowej na rzecz strony pozwanej koszty postępowania.

Sąd ten ustalił iż w dniu 20 lipca 2011 roku T. S. zawarł ze stroną pozwaną umowę na przewozy materiałów sypkich na budowie autostrady (...) R. -K.. W dniu 30 września 2011 roku T. S. w oparciu o powyższą umowę i treść listów przewozowych wystawił przedmiotową fakturę. W dniu 18 czerwca 2012 roku strona powodowa zawarła umowę powierniczego przelewu wierzytelności nabycia od T. S. roszczeń do kwoty 24 209 zł 48 gr, potwierdzonej wyżej wymienioną fakturą. Za cedenta T. S. podpisał się R. S.. Od zawartej umowy cesji stroną pozwaną pismem z dnia 18 czerwca 2012 roku zawiadomił R. S.. W dniu 2 lipca 2013 roku strona pozwana spełniła świadczenie w kwocie 24 209 złotych 48 gr na rzecz K. I., działającego w imieniu T. S..

W rozważaniach prawnych opartych na treści artykułem 509 § 1 kc, art. 512 kc i art. 515 kc Sąd Rejonowy wskazał, iż z materiału dowodowego sprawy wynika, że T. S. nie przelał na stronę powodową swojego roszczenia. Umowa przelewu nie została bowiem zawarta z T. S. lecz z R. S., który nie pozostawał wierzycielem. Sąd skonkludował, iż strona powodowa nie wykazała aby podpisujący się za wierzyciela R. S. był do tego umocowany. Mając na względzie treść art. 6 kc oraz art. 232 zdanie pierwsze kpc Sąd Rejonowy nie uznał powództwa za zasadne.

W apelacji od tego wyroku strona powodowa zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 207 § 6 kpc w związku z art. 217 § 2 kpc na skutek uwzględnienia zarzutu, iż T. S. nie przelał na stronę powodową swojego roszczenia i nie podpisał umowy powierniczego przelewu wierzytelności, w sytuacji gdy strona pozwana winna ten zarzut podnieść w odpowiedzi na pozew. Dalej, apelująca zarzuciła Sądowi Rejonowemu w błąd w ustaleniach faktycznych, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, polegający na błędnym uznaniu, iż T. S. nie dokonał przelewu swojego roszczenia, podczas gdy T. S. upoważnił swojego syna R. S. do zawierania umów przelewu wierzytelności. W ramach tych zarzutów strona powodowa domagała się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa, zgłaszając równocześnie wniosek o przeprowadzeniu w postępowaniu apelacyjnym nowych dowodów, których potrzeba powołania wynikała po zakończeniu postępowania przed sądem pierwszej instancji. Z uwagi na zgłaszany zarzut braku podpisu T. S. pod umową powierniczego przelewu wierzytelności i braku pełnomocnictwa dla R. S. strona powodowa wносиła o przeprowadzenie dowodu z pisemnego upoważnienia R. S. do zawierania umów przelewu wierzytelności, które zostało dołączone do cesji.

W motywach apelacji wywiedziono w ich, iż zarzut strony pozwanej w zakresie braku umocowania R. S. do podpisania umowy imieniem T. S. jest objęty prekluzją dowodową albowiem nie został zgłoszony w odpowiedzi na pozew. Nie zaszyły też żadne szczególne okoliczności, które uzasadniły uwzględnienie tego zarzutu na tak późnym etapie postępowania. Dodatkowo strona pozwana w żaden sposób nie uzasadniła zgłoszenia spóźnionego zarzutu. Wskazała też strona apelująca, iż T. S. wiedział o toczącym się postępowaniu i był wzywany na rozprawie w charakterze świadka oraz usprawiedliwił swoją nieobecność. Nie zgłaszał jednak żadnych zastrzeżeń odnośnie prawidłowości zawartej umowy powierniczego przelewu wierzytelności. Istniała więc podstawa do przyjęcia przez Sąd, że R. S. działał w granicach upoważnienia udzielonego mu przez ojca, które zgodnie z art. 99 § 3 kc nie wymaga szczególnej formy. Zdaniem strony skarżącej, T. S. potwierdził umocowanie syna przez czynności dokonane. Przeprowadzenia dowodu z dołączonego do apelacji dokumentu strona skarżąca domagała się z ostrożności procesowej, wskazując przy tym że uwzględnienie tego dowodu jest dopuszczalne w rozumieniu art. 217 par.2 kpc.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana domagała się jej oddalenia w i zasądzenia kosztów postępowania apelacyjnego, a na podstawie art. 381 kpc oddalenia wniosku dowodowego strony powodowej o dopuszczenie dowodu z dokumentów załączonych do apelacji . Wskazała strona pozwana, że podniesienie zarzutu braku legitymacji czynnej po stronie powodowej nie doprowadziło do zwłoki w rozpoznaniu sprawy. Postępowanie bowiem nie uległa żadnemu przedłużeniu. Wywiodła nadto ,że dokument cesji wierzytelności był w tej sprawie podstawowym dowodem, na którym powódka opierała swoje roszczenie. W konsekwencji dowody potwierdzające skuteczność zawarcia tej umowy, w tym zaś potwierdzający umocowanie R. S., winny być załączone do pozwu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje

Apelacja jest nieuzasadniona.

Strona powodowa wywodziła swoje roszczenie z umowy cesji powierniczej zawartej z T. S., który figuruje w tej umowie jako zbywca wierzytelności -cedent.

Zgodnie z art. 509 § 3 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu, albo właściwości zobowiązania . W wyniku przelewu wierzytelności dochodzi do zmiany osoby, względem której dłużnik jest zobowiązany. W sytuacji gdy cedent nie podpisuje osobiście umowy niezbędne jest wykazanie, w iż osoba która umowę jego imieniem podpisała, posiadała do tego stosowne umocowanie.

Strona powodowa tej okoliczności nie zdołała wykazać. W szczególności, pod przedmiotową umową widnieje podpis R. S. ,strona powodowa nie przedstawiła zaś dowodu, z którego wynikałoby, że R. S. pozostawał pełnomocnikiem T. S. w ramach jego działalności gospodarczej, choćby na przykład w postaci zaświadczenia o prowadzeniu działalności gospodarczej ze wskazanym pełnomocnikiem. W toku procesu nie przedstawiono też żadnego dokumentu, z którego wynikać by miał fakt, że R. S. był upoważniony do składania oświadczeń woli w imieniu ojca T. S..

Z kolei, T. S. nie stawił się na posiedzenie Sądu w związku z czym twierdzenie o potwierdzeniu czynności zbycia wierzytelności przez czynności konkludentne lub w toku zeznań nie może się ostać. Skoro bowiem T. S. nie był obecny w sądzie i nie złożył zeznań w sprawie to niemożliwym jest przyjęcie, jedynie na podstawie sugestii apelującej, że potwierdzenie czynności dokonanej przez R. S. miało miejsce.

Odnosząc się do treści apelacji, wskazać też trzeba, że zgodnie z art. 217 kpc strony mogą oferować dowody i podnosić zarzuty aż do zamknięcia rozprawy w pod warunkiem ,że nie doprowadzi to do przedłużenia postępowania w sprawie. Ponieważ w toku procesu doszło do spełnienia świadczenia w zakresie należności głównej na rzecz K. I., która to firma działała w imieniu T. S. to także i z tego względu twierdzenia apelacji odnośnie potwierdzenia umowy cesji należy uznać za błędne. Gdyby bowiem T. S. uznawał umowę cesji za wiążącą nie kierowałby swoich roszczeń do windykacji przez firmę (...) bowiem roszczenia te już by mu nie służyły.

Z kolei okoliczność, iż na rozprawie przed sądem orzekającym, odbytej w dniu 29 września 2014 roku nie stawił się przedstawiciel strony powodowej nie może mieć wpływu dla oceny zasadności apelacji, nawet wówczas gdy zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej został na tej rozprawie podniesiony przez stronę pozwaną. Strona powodowa nie wskazała bowiem na zarzut prekluzji dowodowej, ani z ostrożności nie przeczyła możliwości rozważenia tej kwestii/ art. 162 kpc/.Skuteczność podniesienia zarzutu zależy wszak od zachowania obowiązku wytknięcia uchybienia Sądowi/ wyrok Sądu najwyższego z dnia 3 maja 1973r., I PR 86/13/.

Wskazać także trzeba ,iż niezależnie od okolicznych, wnioskowany w apelacji dowód jest spóźniony w rozumieniu art. 381 kpc albowiem legitymacja czynna strony powodowej winna być Sądowi wykazana już z chwilą wniesienia pozwu.

Ubocznie zauważa się, iż dowód załączony do apelacji należy uznać za niemiarodajny i niewiarygodny. Z treści tego dokumentu, nazwanego upoważnieniem wynika ,iż T. S. upoważnia swojego syna do podpisywania dokumentów związanych z wykupem wierzytelności przez stronę powodową. Dokument ten jednak nie został opatrzony datą

jego sporządzenia. Nie można więc ustalić, czy w dacie sporządzenia umowy powierniczego przelewu wierzytelności R. S. dysponował pełnomocnictwem od ojca. Upoważnienie to bowiem mogło być sporządzone w każdym czasie, niekoniecznie korespondującym z datą zawarcia umowy czy okresem prowadzenia postępowania w sprawie.

W takim stanie rzeczy Sąd Rejonowy w prawidłowo ocenił materiał sprawy i wyciągnął z niego słuszne wnioski. Kluczowy zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powódki musiał być dostrzeżony przez Sąd i to nawet niezależnie od podniesienia stosownego zarzutu. Stanowisko zawarte w apelacji nie jest zatem usprawiedliwione, co prowadzi do oddalenia apelacji na podstawie artykułu 385 kpc i zasądzenia kosztów postępowania apelacyjnego na rzecz strony pozwanej po myśli artykułu 98 § 1 kpc w w związku z art. 108 kc.

Ref. I inst. SSR Ł. Świątkowski